

Een eind aan de 'ik vind het zo'-cultuur in boomverzorging

De Expertgroep wil kennis over bomen formaliseren en structureren

Zet tien boomverzorgers om een te snoeien boom en iedereen heeft een afwijkende mening. Terwijl er goedbeschouwd geen tien juiste visies zijn op het snoeien van die boom. Althans, dat is de mening van Joost Verhagen, Jan Willem de Groot en Fons van Kuik, die gedrieën sinds kort de harde kern vormen van de Expertgroep. De Expertgroep is een kennisplatform dat kennis op gebied van bomen in de openbare ruimte breed toegankelijk en inzichtelijk wil maken.

Auteur: Hein van Iersel

Ook in dit blad is het al vaak gezegd. Er is in Nederland een overvloed aan kennis op het gebied van bomen in de openbare ruimte. Zowel op het gebied van ziektebestrijding en ziektepreventie als op gebied van onderhoud en beheer. Toch blijkt er ondanks die overvloed aan kennis vaak een enorme kloof tussen onze wetenschappers en de mensen op de werkvloer bij gemeentelijke diensten en boomverzorgende bedrijven. Om die kloof te overspannen hebben Joost Verhagen van Cobra boomadviseurs bv, Jan Willem de Groot van Boomadviesbureau de Groot en Fons van Kuik van PPO Wageningen de Expertgroep opgericht. Concreet zijn op dit moment richtlijnen ontwikkeld voor het beheer en monitoring van Massaria en kastanjebloedingsziekte. Joost Verhagen: "Wat we hier gedaan hebben is alle beschikbare

kennis over deze ziektes op een poster bij elkaar gebracht. Beheerders hebben hiermee duidelijk handvat om het juiste beheer uit te voeren."

Niet commercieel

Anders wat in de markt wellicht wordt gedacht of gezegd is het initiatief volstrekt non-commercieel. Jan Willem de Groot: "Al het werk wat wij hier voor doen en zaken die wij ontwikkelen als websites en posters zijn allemaal liefdewerk-oud-papier. Wij nodigen andere boomverzorgende bedrijven zelfs van harte uit om de richtlijnen die de Expertgroep ontwikkeld heeft over te nemen en te gebruiken. Onze bedoeling is alleen om onze vakwereld een stap verder te helpen. Vorig jaar in 2009 hebben we richtlijnen opgesteld voor Massaria en kastanjebloedingsziekte. Medio 2010 komen we met richtlijnen voor de eikenpro-

cessierups en als dat relevant is: essterfte. Naast een ideëel belang hecht met name van Kuik een groot belang aan extra input voor wetenschappelijk werk. Fons van Kuik: "Het is in het belang van de wetenschap dat er op een gestructureerde manier onderzoek wordt gedaan naar boomziektes. Als iedereen bij het monitoren eigen methodes hanteert, kun je onderzoeksgegevens niet met elkaar vergelijken en heb je er weinig aan. Als je vastgestelde richtlijnen hanteert krijg je een veel beter inzicht in de verspreiding van een ziekte."

Kennis

De Expertgroep bestaat momenteel uit drie partijen die bedrijfsleven en wetenschap vertegenwoordigen. Voor de opstart is gekozen voor een kleine kern omdat het anders ten koste zou gaan

Massaria

Massaria

In de zomer van 2007 werd in de gemeente Sittard Geleen de eerste Nederlandse plataan aangetroffen die was aangetast door Massaria. Sindsdien is in verschillende Nederlandse steden de aantasting vastgesteld. Massaria wordt veroorzaakt door de schimmel Splanchnonema platani. Deze schimmel behoort tot de Ascomyceten (zakjeszwammen). Een oudere benaming voor de schimmel is Massaria platani, waarvan de term Massaria is afgeleid. Massaria veroorzaakt een snel optredende houtrot in takken van platanen, met takbreuk als gevolg. Afhankelijk van de locatie van de boom kan dit problemen met betrekking tot de openbare veiligheid opleveren. Massaria bevindt zich altijd aan de bovenzijde van takken, waardoor het waarnemen vanaf de grond vrijwel onmogelijk is.

van de slagkracht en de snelheid van werken. Verhagen: "Dat wil dus niet zeggen dat wij op deelgebieden mensen erbij gaan vragen, maar voorsnog blijven we uitgaan van de bestaande kerngroep die op bepaalde onderwerpen eventueel wordt aangevuld met vakspecialisten."

Werkgebied

Op dit moment richt de Expertgroep zich nog volledig op boomziekten. In de toekomst is ook mogelijk dat andere zaken aandacht krijgen. Jan Willem de Groot: "De oudere ziektes als bijvoorbeeld lepziekte liggen wat minder voor de hand omdat we daar inmiddels wel weten wat we moeten doen.

Verhagen vult aan: "Ik heb recent een lezing van Jelle Hiemstra bijgewond over het gebruikswaardenonderzoek van bomen bijgewoond. Dat is nou net zo'n onderwerp wat zich zeker leent om door de Expertgroep behandeld te worden.

Paardenkastanje bloedingsziekte
Kastanjebloedingsziekte wordt veroorzaakt door een bacterie: Pseudomonas syringae pv aesculi. Aantasting brengt risico's met zich mee. Een normale inspectie- en onderhoudsfrequentie volstaat bij aangetaste paardenkastanjes niet. In het kader van de wettelijke zorgplicht moet een boomeigenaar of -beheerder de 'maatschappelijk betaamde zorgvuldigheid' in acht nemen. En dat betekent voor aangetaste paardenkastanjes intensiever controleren op breukrisico en beheren."

EXPERTGROEP BOOMZIEKTEN

bloedingsziekte bij paardenkastanjes

De bloedingsziekte bij paardenkastanjes wordt veroorzaakt door een bacterie (*Pseudomonas syringae* pv *aesculi*). Aantasting brengt risico's met zich mee. Een normale inspectie- en onderhoudsfrequentie volstaat bij aangetaste paardenkastanjes niet. In het kader van de wettelijke zorgplicht moet een boomeigenaar of -beheerder de 'maatschappelijk betaamde zorgvuldigheid' in acht nemen. En dat betekent voor aangetaste paardenkastanjes intensiever controleren op breukrisico en beheren.

Bij welke bomen?
Bij alle paardenkastanjes, maar vooral ook bij oude bomen.

Herkenning
De ziekte wordt veroorzaakt door een bacterie die in de takken van de boom leeft. De bacterie veroorzaakt een bloedingsziekte die zich manifesteert door een witte, waterige vloeistof die uit de takken vloeit.

Wanneer?
De ziekte wordt vooral veroorzaakt door een bacterie die in de takken van de boom leeft. De bacterie veroorzaakt een bloedingsziekte die zich manifesteert door een witte, waterige vloeistof die uit de takken vloeit.

Waarom?
De ziekte wordt vooral veroorzaakt door een bacterie die in de takken van de boom leeft. De bacterie veroorzaakt een bloedingsziekte die zich manifesteert door een witte, waterige vloeistof die uit de takken vloeit.

Wanneer?
De ziekte wordt vooral veroorzaakt door een bacterie die in de takken van de boom leeft. De bacterie veroorzaakt een bloedingsziekte die zich manifesteert door een witte, waterige vloeistof die uit de takken vloeit.

Waarom?
De ziekte wordt vooral veroorzaakt door een bacterie die in de takken van de boom leeft. De bacterie veroorzaakt een bloedingsziekte die zich manifesteert door een witte, waterige vloeistof die uit de takken vloeit.

Wanneer?
De ziekte wordt vooral veroorzaakt door een bacterie die in de takken van de boom leeft. De bacterie veroorzaakt een bloedingsziekte die zich manifesteert door een witte, waterige vloeistof die uit de takken vloeit.

Waarom?
De ziekte wordt vooral veroorzaakt door een bacterie die in de takken van de boom leeft. De bacterie veroorzaakt een bloedingsziekte die zich manifesteert door een witte, waterige vloeistof die uit de takken vloeit.

Inspectieoverzicht

Stamdiameter van meer dan 20 cm			
Luchtdoel		Aantasting	
Ja	Nee	Weg	Beheren
Bevoegdheid	Bevoegdheid	Bevoegdheid	Bevoegdheid
Bevoegdheid	Bevoegdheid	Bevoegdheid	Bevoegdheid
Bevoegdheid	Bevoegdheid	Bevoegdheid	Bevoegdheid

EXPERTGROEP BOOMZIEKTEN